

26 milliardas per scolaziun, retschertga ed innovaziun

Buna scolaziun è la basa da noss success

DA LUCAS DEPLAZES / ANR

■ Il cussegl naziunal ha manà ier ina extendida debatta davart la finanziaziun da la furmaziun, da la retschertga ed innovaziuns. Per la gronda part ha el approvà las propostas dal cussegl federal che prevesa in credit general da 26 milliardas francs per ils proxims quatter onns. En sia missiva al parlament federal propona il cussegl federal da promover la furmaziun, las stentas per la retschertga e las atgnas capacitads innovativas. Per realisar sias finamiras vul el metter a disposiziun var 26 milliardas francs per ils onns 2017–2020.

Christian Wasserfallen (pld/BE), il pledader da la cumissiun, ha accentuà la gronda muntada da la scolaziun per noss pajais. Noss pli impurtant potenzial èn las «cellas grischas», ha constatà Wasserfallen. Per quest motiv stoppian vegnir pli attractivs ils studis a nossas universitads per nossa giuventetgna. Empè da far appel a forzas estras stuain nus scolar meglier nossa giuventetgna. En quest senn stoppia vegnir rinforzà il studi da la medischina umana. Actualmain recruteschia la Svizra memia bleras forzas per il sector da la sanadad publica ordaifer noss cunfins, ha deplorà Wasserfallen. Necessari saja uss da metter a disposiziun ils meds finanziais per-

La confederaziun impunda 26 milliardas en favur da la scolaziun.

KEYSTONE

suerter, calculads sin var 26 milliardas francs per ils proxims quatter onns. La cumissiun per «Scienza, educaziun e cultura» less perquai augmentar il credit per 948 milliuns francs, quai che muntass in augment da 3,2%. Wasserfallen ha fatg attent a la constataziun dal cussegl federal en sia missiva al parlament. La regenza veglia dar liber il credit general mo sche la situaziun finanziaia da la

confederaziun lubeschia las expensas planisadas.

Nizzegiar las atgnas forzas

Divers pledaders han punctuà la muntada da noss sistem dual da furmaziun (pratica e teoria) e la scolaziun sin il nivel da las scolas autas. En connex cun l'iniziativa cunter l'immigraziun che pretendia ina reducziun da forzas da la-

vur estras stoppia la Svizra investir dapli en la scolaziun da las atgnas forzas. Vinters vegnia il fatg che la Svizra – che na disponia betg da materias primas – n'ha ja nagina alternativa. La Svizra stoppia restar sin il sector da la scolaziun, da la retschertga e davart innovaziuns sin ina da las emprimas posiziuns dal mund. Spargnar sin il sector da la scolaziun saja la via fallada, han divers exponents admonì. Ils spezialists en dumondas da finanzas han – en vista al program da spargn – avvertì che la situaziun finanziaia da la confederaziun na lubeschia naginas expensas supplementaras ils proxims onns.

Stabilisar las expensas

Mauro Tuena (pps/ZH) fa attent a l'augment constant da las expensas per la scolaziun. Quellas èn creschidas per 30% durant ils ultims set onns. Il dumber da students è dentant s'augmentà mo per in pertschient. Empè da 6,5% vul la pps augmentar las expensas per la furmaziun mo per 6,2%. La pps pretendia ina stabilisaziun da las expensas da la confederaziun. Ella metta en dumonda tscherts projects da retschertga. La pps n'è betg pronta d'augmentar ils meds per la scolaziun sin donn e cust dals ulteriurs sectors, ha admonì Alice Glauser-Zufferey (pps/VD).

Augment moderà

Johann Schneider-Ammann, il president da la confederaziun, fa attent che durant ils quatter onns passads haja la confederaziun sustegnì la scolaziun cun 23,8 milliardas francs. Ils proxims quatter onns (2017–2020) vul il cussegl federal metter a disposiziun 25,7 milliardas francs, quai vul dir in augment moderà da 2%. Il program è tuttina ambizius, el tegna dentant quint dal svilup finanziaial da la confederaziun. Ils meds finanziais per la scolaziun duain lubir a la Svizra da concurrer cun l'exteriur ed impedir che nossa giuventetgna va sur cunfins a studegiar. Per la medischina umana ha il cussegl federal gia mess a disposiziun 100 milliuns francs per rinforzar il studi universitar. Cun ils meds per innovaziuns vulain nus promover las atgnas creativtads e rinforzar nossas interpresas. Pli che nus investin en la furmaziun ed innovaziun – e meglier che nus pudain dar dumogn a la dira concorrenza internaziunala, ha accentuà il president da la confederaziun. La pss, ils verds, verd-liberals e la pbd han sustegnì las propostas da la cumissiun d'augmentar il credit. La pld e la pcd han preferì la versiun dal cussegl federal che ha per la pli gronda part racoltà success. La fatschenta va uss al cussegl dals chantuns.

FOTO S. ROTHMUND

Annunzia da mort

Con gronda tristezza stuein nus annunziar la mort da nossa mumma, tatta e basatta

Alice Tomaschett-Deplazes

2 d'avrel 1928 – 8 da zercladur 2016

Savend che la veta va a fin enzacu seregurdein nus dalla defuncta sco personalitad generosa, cun grond engaschi per ils ses e la communitad, senza risguard sin l'atgna persuna. Cun grond engraziament per tut quei ch'ella ha fatg per nus e per auters prendein nus cumiau dad ella.

Adressa da malencurada:

Marc Tomaschett
St. Martinsplatz 8
7002 Chur

Brida e Christian Krauer-Tomaschett, Feldmeilen

Stephan, Brigitte, Philipp

Thomas e Ksenia cun Oliver e Liv

Marc e Regula Tomaschett-Murer, Cuera

Carmen, Manuela

Martin e Gabriela Tomaschett-Berther, Trun

Corina, Alessandra

Onna e Christoph Tomaschett Meyer, Goldwil

Alissia, Damian

Fargliuns, quinadas, quinau, niazas, nevs, figliolas e figliols

Enstagl da fluras veglies seregurdar dalla Casa d'affons Depuoz, Trun, IBAN CH24 0900 0000 9079 6006 6.

La sepultura ha liug mesjamna, ils 15 da zercladur 2016, allas 14.00 en baselgia parochiala s. Martin a Trun.

Trun, ils 9 da zercladur 2016

Cordial engraziament

Per ils numerus mussaments da sincera condolientscha che nus havein retschiert a caschun dalla mort da nossa cara sora, quinada, onda e madretscha

Anna Cabrin-Blumenthal

21-5-1934 – 20-4-2016

In special engraziament admettein nus:

- a sur Bronislaw Krawiec e sur Ignaz Pally per il dign survetsch divin;
- al team dalla praxis Laax culla media dr. med. Martha Ruppik per la buna tgira medicinala;
- al team dil Spital regional Surselva;
- a Heidi Casutt-Cathomen e Sonja Pirovino-Cathomen per il salid musical;
- a Giosch Camenisch per igl accumpignament all'orgla;
- a tuts cantadurs/as per il cant en baselgia.

Engraziar lein nus era per tut ils plaids consolonts, cartas, s. messas, fluras e donaziuns. Dieus paghi era a tuts che han accumpignau nossa cara Anna sin siu davos viadi a s. Rumetg. Resti ella a nus tuts en buna memoria.

Falera, zercladur 2016

Las famiglias en malencurada

Il di s'enclina, plaunsiu bufatg, la notg pren tei en bratsch. M.B.

Cumiau ed engraziament

Cun tristezza, mo era gronda engrazieivladad e carezia per tut ils muments che nus havein astgau passentar cun nossa mumma, sira, tatta e sora, prendein nus cumiau da

Silvia Tuor-Quinter

7 da mars 1928 – 8 da zercladur 2016

Suenter cuorta maldispostadad ha ella bandunau nus en tutta ruasseivladad en la Casa sogn Martin a Trun.

Adressa da malencurada

Romy Beer-Tuor
Maria
7172 Rabius

En carezia

Magnus ed Irena Tuor-Deplazes, fegl
Romy e Luis Beer-Tuor, feglia
Daniel ed Astrid Tuor, fegl cun Flavio e Patric
Caroline e Beat Tuor Cavelti, feglia cun Janica
Walter Quinter-Hinder, frar
Fidel Quinter-Frick, frar
Quinadas, quinau, parents ed enconuschents

L'urna sesanfla mardis, ils 14 da zercladur naven dallas 11.00 en baselgia parochiala Trun. Allas 14.00 ha la sepultura liug. Rusari ei dumengia, ils 12 da zercladur e glendisdis, ils 13 da zercladur mintgamai allas 19.00 en baselgia parochiala Trun.

In cordial engraziament al personal dalla Casa sogn Martin per il bi temps e la carezia che nossa cara mumma ha astgau retscheiver durent il temps ch'ella ha passentau leu.